

Sygn. akt III KS 52/22

POSTANOWIENIE

Dnia 26 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu w dniu 26 października 2022 r.

na posiedzeniu bez udziału stron

w sprawie skazanego P. B.

dotyczącej wyroku łącznego

skargi Prokuratora Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim

na wyrok Sądu odwoławczego - Sądu Apelacyjnego

w Szczecinie z dnia 19 maja 2022 r., sygn. akt II AKa 98/22, uchylający wyrok Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 28 stycznia 2022 r., sygn. akt II K 210/21 -

i przekazujący sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania,
na podstawie art. 539e § 2 *in principio* k.p.k.

postanowił

I. oddalić skargę;

II. obciążyć Skarb Państwa kosztami postępowania skargowego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym z dnia 28 stycznia 2022 r., sygn. akt II K 210/21, Sąd Okręgowy w Gorzowie Wlkp. orzekając wobec P. B. według stanu prawnego obowiązującego od 24 czerwca 2020 r., wymierzone skazanemu kary pozbawienia wolności i grzywny, opisane w wyrokach, połączył i wymierzył mu karę łączną pozbawienia wolności w wymiarze roku i 1 miesiąca oraz karę łączną grzywny w

wysokości 201 stawek dziennych, przyjmując, że jedna stawka dzienna wynosi 50 zł.

Apelację od tego wyroku wniósł obrońca skazanego, który na podstawie art. 574 k.p.k. w zw. z art. 444 § 1 k.p.k., art. 447 § 2 k.p.k. oraz art. 425 § 1, 2 i 3 k.p.k., zaskarżył powyższy wyrok w całości. Na podstawie art. 574 k.p.k. w zw. z art. 427 § 2 k.p.k. i art. 438 pkt 1a k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego w innym przypadku niż kwalifikacja prawna czynu, tj. art. 4 § 1 k.k., poprzez jego niezastosowanie i orzeczenie wobec skazanego P. B. kary łącznej pozbawienia wolności oraz kary łącznej grzywny według stanu prawnego obowiązującego od dnia 24 czerwca 2020 r. Podnosząc powyższy zarzut wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie skazanemu P. B. kary łącznej pozbawienia wolności w wymiarze 2 lat z jednoczesnym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 3 lata oraz kary łącznej grzywny w wymiarze 200 stawek dziennych przyjmując, że wysokość jednej stawki wynosi 50 zł.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie wyrokiem z dnia 19 maja 2022 r., sygn. akt II AKa 98/22, uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Gorzowie Wielkopolskim do ponownego rozpoznania.

Skargę od zapadłego w postępowaniu odwoławczym wyroku wniósł Prokurator Okręgowy w Gorzowie Wlkp. Na podstawie art. 539a § 1 i 2 k.p.k. zaskarżył ten wyrok w całości na niekorzyść oskarżonego i na podstawie art. 539a § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 539f k.p.k. w zw. z art. 425 § 3 k.p.k., zarzucił naruszenie przepisu art. 437 § 2 k.p.k. polegające na uchyleniu wyroku sądu I instancji i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania w sytuacji, gdy nie zaistniały przesłanki określone w art. 439 § 1 k.p.k. i art. 454 k.p.k., a nadto nie jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości, co jednoznacznie wynika z konstatacji Sądu Apelacyjnego w Szczecinie wyrażonej w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, dotyczącej jedynie ponownego przeanalizowania treści kodeksu karnego normujących orzekanie kary łącznej w oparciu o art. 4 § 1 k.k., wybraniu określonego stanu prawnego i podjęcia decyzji co do ewentualnego połączenia kar i ich wymiaru – przyjęcia określonej metody łączenia orzeczonych kar pozbawienia wolności.

W konkluzji Prokurator Okręgowy wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Szczecinie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Na skargę tę odpowiedź złożył obrońca skazanego wnosząc o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skargę wniesioną przez Prokuratora Okręgowego w Gorzowie Wlkp. należało uznać za niezasadną. Zgodnie z art. 539a § 1 i 3 k.p.k. skargę na wyrok sądu odwoławczego uchylający wyrok sądu I instancji i przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania można wnieść, gdy wydanie na etapie postępowania apelacyjnego orzeczenia o charakterze kasatoryjnym naruszało art. 437 k.p.k. lub też, gdy przy wydaniu tego orzeczenia wystąpiła bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 k.p.k. Z treści powyższych przepisów wynika, że rozpoznanie skargi musi ograniczać się do zbadania, czy zachodzi tzw. bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 k.p.k., albo czy sąd odwoławczy uchylił wyrok mimo braku formalnych przeszkód określonych w art. 454 k.p.k. do wydania wyroku zmieniającego oraz czy jest konieczne przeprowadzenie w całości przewodu sądowego (art. 437 § 2 *in fine* k.p.k.). Postępowanie w trybie skargi na wyrok sądu odwoławczego nie służy do dublowania przeprowadzonej już w sprawie kontroli odwoławczej - przedmiotem kontroli w tym postępowaniu jest więc jedynie stwierdzenie, czy uchylając wyrok sądu pierwszej instancji z przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania, sąd odwoławczy kierował się podstawami wydania wyroku kasatoryjnego wskazanymi w art. 539a § 3 k.p.k. oraz czy takie rozstrzygnięcie było w konkretnej sprawie konieczne (*zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2018 r., I KZP 13/17, OSNKW 2018, z. 3, poz. 23; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2019 r., II KS 8/19, LEX nr 2683385*).

Prokurator Okręgowy w Gorzowie Wlkp. wywodzi, że Sąd odwoławczy wydając kwestionowany wyrok kasatoryjny dopuścił się naruszenia przepisu art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k., bowiem powodem wydania orzeczenia o charakterze kasatoryjnym nie była żadna ze wskazanych w tym przepisie przesłanek. Jego zdaniem, zaskarżony wyrok sądu odwoławczego uchybia przepisowi ustawy postępowania karnego określającemu kryteria dopuszczalności wydania wyroku

kasatoryjnego w związku z koniecznością przeprowadzenia przewodu w całości na nowo.

Nie można się jednak zgodzić z przedstawionym przez skarżącego stanowiskiem. Nie doszło bowiem do wystąpienia wskazanego w skardze uchybienia. Przedstawiając powody uchylenia wyroku, Sąd odwoławczy wskazał, że analiza zebranego i przeprowadzonego w tej sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że „poza zainteresowaniem Sądu I instancji pozostała olbrzymia część przepisów rzutujących na ocenę tego, która z ustaw w przypadku skazanego była dla niego względniejsza. Kwestia ta miała zaś w sprawie olbrzymie znaczenie w sytuacji, gdy w stosunku do skazanego podlegały łączeniu dwie kary pozbawienia wolności orzeczone z warunkowym zawieszeniem ich wykonania i jedna kara tego rodzaju o charakterze bezwzględny. (...) Ponadto wskazane wyżej uchybienia powodowały, że starając się je usunąć sąd odwoławczy musiałby przeprowadzić cały przewód sądowy, a strona w sytuacji wydania wyroku np. o charakterze reformatoryjnym, pozbawiona zostałaby prawa do odwołania się”.

Jasno więc wynika z tej argumentacji, że celem uchylenia wyroku Sądu I instancji było przeprowadzenie przewodu sądowego ponownie w całości. Sąd odwoławczy nie domagał się bowiem jedynie „ponownej oceny przeprowadzonych dowodów”. W niniejszej sprawie Sąd odwoławczy w wystarczająco jasny sposób dał do zrozumienia, że zaistniała konieczność powtórzenia przewodu sądowego w całości, co stanowi jedną z przesłanek wydania na etapie postępowania apelacyjnego orzeczenia o charakterze kasatoryjnym (*zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2019 r., III KS 34/18, OSNKW 2019, z. 3, poz. 17*). Należy także zauważyć, że przeprowadzenie samodzielne całości przewodu sądowego – który w przypadku postępowania w celu wydania wyroku łącznego w sposób oczywisty rozumiany musi być odmiennie niż w przypadku postępowania dowodowego co do *meritum* sprawy – i poddanie ocenie jego rezultatów, w szczególności w zakresie możliwości zastosowania art. 4 § 1 k.k., na forum sądu odwoławczego, pozbawiłoby skazanego prawa do obrony, a w szczególności prawa do odwołania się od wyroku sądu I instancji. Mając powyższe na względzie, na podstawie art. 539e § 2 k.p.k. postanowiono jak w części wstępnej postanowienia, a więc uznano, że niniejsza skarga jest bezzasadna - skoro nie doszło do

naruszenia art. 439 § 1 k.p.k., ani art. 437 k.p.k., których naruszenie stanowić by mogło podstawy do wniesienia skargi na podstawie art. 539a § 3 k.p.k.

[as]